

LIDINGÖ KOMMUN
lidingo.stad@lidingo.se

2023-12-06

1 (18)

Dnr- SI 2023:5547

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Bo skola i
Lidingö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Bo skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Bo skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver säkerställa att en likvärdig bedömning ligger till grund för omdömen genom att organisera för lärares sambedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **21 juni 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:5547) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Bo skola leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande och att värdegrundsuppdrag

integreras i undervisningen. Rektorn involverar lärarna i analysarbetet och driver utifrån verksamhetens behov ett utvecklingsarbete. Vidare leder och styr rektorn ett strategiskt jämställdhetsarbete som till övervägande del får genomslag i skolans undervisning. Vidare framgår att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att skapa förutsättningar för lärarna att samverka och försäkras om att det sker ett kollegialt lärande på skolan. Rektorn ser även till att arbets- och förhållningssätt är tydliga på skolan och att nyanställda lärare får en ordnad introduktion.

Rektorn följer upp skolans resultat och undervisning samt involverar lärarna i utvecklingsarbetet

Granskningen visar att rektorn systematiskt följer upp skolans kunskapsresultat och undervisningens genomförande. Uppföljningen sker regelbundet och omfattar resultat på elev- grupp- och skolnivå. Exempel på vad som ingår i uppföljningen av kunskapsresultat är bland annat samanställningar av resultat från olika kartläggningar så som bedömningsstöd, nationella prov, prov, muntliga som skriftliga tester. Rektorn följer även upp undervisningens genomförande och förutsättningarna genom återkommande lektionsobservationer utifrån Skolinspektionens mall för lektionsobservationer eller utifrån från specifika områden lärarna själva valt. Rektorn uppger att skolans tre ledningsgrupper även bistår med information av skolans kunskapsresultat och undervisning, lika så även elevhälsan som återkopplar elevärenden till rektorn varje vecka. I intervju framkommer att rektorn även kan skapa sig en uppfattning om skolenhetens kunskapsresultat i relation till andra skolor inom huvudmannen då rektorn är ansvarig för sambedömningen av de nationella proven för årskurs 3 för alla huvudmannens skolenheter. Vidare framgår av granskningen att rektorn följer upp att skolans värdegrundsuppdrag integreras i undervisningen. Elevhälsan uppger i intervju att värdegrundsuppdraget följs upp genom elevenkäter och att personalen sedan arbetar med resultaten samt för samtal med eleverna vid så kallade barnsamtal och sociogram.

Granskningen visar även att rektorn utifrån uppföljning och analys genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektorn involverar lärarna i analysen av resultaten och tillsammans driver de ett utvecklingsarbete utifrån verksamhetens behov som kompletterar de utvecklingsinsatser som huvudmannen leder. Av såväl skolans kvalitetsarbete som av intervjuer framgår att skolan använder sig av en uppföljnings- och utvärderingsmetod i sitt analysarbete där nuläge, önskat läge, hinder, resurser och kommande ageranden går igenom. Metoden tillämpas vid arbetsplatsträffar, studiedagar och utvärderingsdagar. Utifrån vad som kommer fram i analysen vid dessa tillfällen arbetar rektorn och personalen fram prioriterade utvecklingsområden att

arbeta vidare med, bland annat vid workshops. Vidare framkommer att det finns fyra centrala utvecklingsområden som huvudmannen beslutat om men att skolan även arbetar fram egna lokala mål, ett exempel på det är arbetet med studiero. Elevhälsan uppger att de inte varit delaktiga i att ta fram mål i utvecklingsarbetet men såväl rektorn som lärarna beskriver att lärarna likväl som eleverna har involverats där det tas fram två mål för varje enskild årskurs. Lärarna uppger i intervju att behoven ser olika ut i olika årskurser och att det därför är bra med enskilda mål för varje årskurs där sedan eleverna får vara med och rösta kring vad de ska välja ut och arbeta med. Vidare visar granskningen att rektorn har ett väl underbyggt underlag för resursfördelning. Rektorn fördelar resurser utifrån de behov som framkommer i exempelvis elevhälsomöten, utifrån dokumentation kring exempelvis elevers behov av särskilt stöd och även behov utifrån resultat av screening och bedömningsstöd.

Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder skolans jämställdhetsarbete. I det arbetet kartlägger rektorn skillnader mellan flickor och pojkar och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att alla elever oavsett kön får lika förutsättningar. I intervju uppger såväl elevhälsan som rektorn att eventuella skillnader mellan flickor och pojkar kartläggs genom trivsel- och trygghetsenkäter samt genom kartläggningstest av läsförståelse. Elevhälsan observerar lektioner ur jämställdhetsperspektiv för att kunna ge återkoppling till lärarna kring till exempel ojämlik taltid mellan flickor och pojkar där lärarna arbetar aktivt för att flickor inte ska sitta tysta. Vidare framgår av granskningen att analyser för att skapa likvärdiga förutsättningar för flickor och pojkar sker kontinuerligt i arbetslagen och vid lärarmöten. Exempelvis diskuteras behov av justeringar av lektionsupplägg, uppgifter, bedömningsuppgifter och prov för att säkerställa att flickor och pojkar får samma förutsättningar. Utifrån kartläggningar och analyser har rektorn identifierat vissa skillnader mellan könen, bland annat i trivsel- och trygghetsenkäter, till exempel upplever en högre andel av flickor att pojkar är högljudda och stör än omvänt. Rektorn redogör i intervju för konkreta åtgärder som vidtagits avseende skolmiljöns utformning för att öka flickors trygghet och studiero.

Vidare framgår av granskningen att rektorns strategiska jämställdhetsarbete, som tar sin utgångspunkt i normkritik, till övervägande del får genomslag i skolans undervisning. Lärarna uppger i intervju att det finns ett medvetet och pågående arbete med jämställdhet på skolan och beskriver att det bedrivits ett normkritiskt arbete kring läromedel på skolan. I intervju uppger rektorn att skolan i samband med arbetet kring Skolverkets modul "Stimulera läsintresse" valde att arbeta med kritiskt textarbete med fokus på könsroller och normer. Skolans förstelärare ledde arbetet på uppdrag av rektorn där lärarna har gått igenom all litteratur och tittat på hur till

exempel flickor respektive pojkar samt färger framställs för att motverka användning av könsstereotypa böcker. Rektorn uppger att skolans personal regelbundet pratar om könsnormer och att skolan har bjudit in idrottsföreningar till fritidsverksamheten för att säkerställa att flickor och pojkar provar på olika idrottsgrenar och inte fastnar i stereotypa föreställningar. Kring undervisningen får arbetet till övervägande del genomslag där såväl elevhälsan som lärare uppger att flickor och pojkar blandas och det finns en medvetenhet där eleverna har fasta platser i klassrummet. Eleverna uppger i intervju att de upplever att alla är lika värda på skolan och att det inte spelar någon roll om eleven är flicka eller pojke. Eleverna pekar dock ut att det kan förekomma att flickor och pojkar delas upp i undervisningen i enskilda moment utifrån kön och av genomförda lektionsobservationer framgår exempel på att flickor och pojkar inte alltid arbetar integrerat. Rektorn har i yttrande förklarat omständigheterna med att flickor och pojkar kan känna sig tryggare i ett enskilt undervisningstema av att arbeta flickor för sig och pojkar för sig. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att skolans rektor kontinuerligt följer upp hur jämställdhetsperspektivet integreras i undervisningen vid till exempel lektionsobservationer och medarbetarsamtal.

Rektorn leder det pedagogiska arbetet och skapar förutsättningar för samverkan

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att skapa förutsättningar för lärarna att samverka kring skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Skolans lärare har tillräckliga samverkansmöjligheter där de kan få stöd av kollegor och lärare beskriver hur det har ägt rum en översyn av mötesstrukturen för att öka samverkan. Översynen och förändringen uppges av lärare och rektorn ha kommit till på lärarnas eget initiativ och mötesstrukturen möjliggör nu bättre samverkan mellan lärare och även att samarbetet kring undervisning i halvklass ökat. Skolan har en mötesstruktur som inkluderar samverkansmöjligheter för personalen vid lärarmöten, arbetslagsmöten, fritidsmöten och ledningsmöten. Det finns ytterligare samverkansmöjligheter vid fokusgrupper som exempelvis en friluftslivsgrupp, trädgårdsgrupp, trygghetsgrupp, auskultationer och lärandeunder. Organisationsstrukturen möjliggör för systematiskt, fokuserat och långsiktigt samarbete för kollegialt lärande. Av dokumentation från huvudmannen som Skolinspektionen tagit del av inför besöket framgår att rektorn verkar för en lärande organisation med en kultur där lärarna uppmuntras att stötta, hjälpa och dela med sig till varandra. Rektorn uppger även att det finns samverkansmöjligheter inom ramen för huvudmannen i form av PANG-nätverk (Professionellt arbetande nätverksgrupper) där alla lärare träffas ämnesvis, två gånger per termin. Bilden bekräftas av Skolenkäten för vårterminen 2023 där det framgår att skolans lärare i högre grad än rikssnittet för lärare anser att de såväl har organisatoriska förutsättningar för samverkan och de

facto samverkar med sina kollegor samt delar med sig av sina kunskaper och lär av varandra.

Vidare framgår av granskningen att rektorn försäkrar sig om att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att lärare kontinuerligt byter erfarenheter med varandra och observerar varandras lektioner. I intervju med lärare och elevhälsa framgår att rektorn följer upp undervisningen genom lektionsobservationer två tillfällen per termin med återkoppling till lärarna direkt efter observationerna. Elevhälsan uppger att rektorn vid observationerna säkerställer att lektionsdesign och ramverk för lärande får genomslag i undervisningen och lärarna beskriver hur observationerna ibland har utgått från en mall och ibland från specifika områden lärarna själva har fått önska.

Granskningen visar vidare att rektorn har tydliggjort arbets- och förhållningssätt på skolan. Elevhälsan uppger i intervju med avseende på trygghet- och studiero att de upplever att det finns gemensamma förhållningssätt på skolan och att personalen arbetar med fem värdegrundsord som alla har kännedom om. Rektorn uppger i intervju att rutiner och förhållningssätt går igenom på uppstarts dagar vid varje läsårsstart och på deras gemensamma studiedagar och beskriver hur personalen för mycket diskussioner kring förväntningar och värdeord. Av skolans trygghetsplan framgår att det finns ett gemensamt normkritiskt förhållningssätt och förhållningssätt kring värdegrund på skolan. Vidare framgår av granskningen att nyanställda obehöriga och behöriga lärare får en ordnad introduktion av rektorn. Rektorn uppger att det finns ett introduktionsdokument och tydliga rutiner för introduktion där regler och rutiner förmedlas vid anställning av ny personal, där bland annat skolans lektionsdesign ingår.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att lärarna ger en varierad undervisning och där eleverna får ett aktivt lärarstöd. Vidare framgår att lektionerna är strukturerade med en tydlig inledning och ett tydligt avslut samt att syftet förmedlas i undervisningen. Lärarna arbetar även aktivt med att stärka eleverna och deras motivation och förmedlar generellt höga förväntningar på eleverna. Vidare är undervisningen anpassad så att alla elever ges stöd och stimuleras att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Undervisningen innehåller även inslag där eleverna får reflektera kring öppna frågor och lärarna skapar förutsättningar för att eleverna ska få reflektera kring sitt eget lärande. Eleverna involveras även i planeringen och utvärdering av undervisningen.

Undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad med inslag av olika arbetssätt och arbetsformer. I intervju uppger lärarna att de till exempel växlar mellan förmedlande genomgångar och interaktiva samtal med elever i grupp, par eller enskilt. Lärare varierar också mellan att elever får göra presentationer, arbeta med gruppuppgift, får titta på film eller har laborativa inslag. I såväl intervju med eleverna som av observationer framgår att lektionerna upplevs som roliga med en god variation där lärare väcker elevers intresse bland annat med intresseväckande teman.

Vidare framgår av granskningen att lärarna ger ett aktivt lärarstöd, hjälper eleverna att komma igång med sitt arbete och att bibehålla motivationen. Eleverna uppger i intervju att lärarna hjälper eleverna att komma igång med sitt arbete och kan förklara på olika sätt i det fall eleven inte förstår. Lärare uppger i intervju att de använder sig av bildstöd för att hjälpa elever att komma vidare men även att de inför lektionen identifierar elever som kan komma att ha svårt med arbetet och lägger upp en plan inför situationen. Lärare uppger även att de kan assistera eleverna med enskilda moment för att hjälpa eleverna att komma vidare. Under genomförda lektionsobservationer framkommer att lärarna rör sig runt i klassrummet och hjälper eleverna att komma igång med sitt arbete samt bibehålla motivationen.

Av granskningen framgår att lektionerna är strukturerade med en tydlig inledning och ett tydligt avslut samt att syftet förmedlas i undervisningen. I intervjuer med rektorn och personal framkommer att det finns ett medvetet och gemensamt arbete med lektionsstruktur där skolans lektioner ska ha en tydlig start, en genomgång av dagen, vad som förväntas, mål och gärna något om syftet. Elever uppger i intervju att lärarna inleder lektionspassen på samma sätt och att dagen alltid inleds med tyst läsning. Eleverna beskriver även hur lärarna i slutet av lektionen kan sammanfatta vad de har gjort och i lektionsobservationer framkommer att lärare använde exit tickets för att sammanfatta lektionen. Vidare framgår att syftet förmedlas i undervisningen där lärare både återkopplar till kunskapsmålen och sätter undervisningen i en större

kontext genom att knyta an till elevernas framtid. Rektorn uppger i intervju att såväl kunskapsmål som veckomål ska framgå på skrivtavlan och eleverna bekräftar i intervju att lärarna förmedlar vad de ska lära sig och varför och sammanfattar i slutet av lektionen.

Undervisningen stimulerar och utmanar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och deras motivation i undervisningen. Bland annat uppger lärare att de aktivt arbetar med att stärka elevernas självförtroende där de lägger fokus på positiv feedback och att stärka elever istället för att lägga fokus på det negativa i det fall en elev missköter sig. Lärare uppger även att de kan låta en elev ta hjälp av en annan elev som kommit längre och hur detta är ett framgångsrikt arbetssätt som får eleverna att uppleva att de kan klara av uppgiften. Ytterligare exempel är att lärare förmedlar att det är okej att göra fel och hur de förmedlar till eleverna att även de som lärare kan göra fel. Eleverna uppger i intervju att lärarna ger beröm och hjälper eleverna att klara skolgången. I intervju med rektorn framkommer att skolan har haft fokus på att förmedla höga förväntningar på eleverna och att lärarna har genomfört ett arbete i en bokcirkel som handlar om förmedling av förväntningar.

Vidare framgår att undervisningen till innehåll och arbetssätt är anpassad till aktuell elevgrupp för att utmana alla elever oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Bland annat framkommer av granskningen att skolan har en utmanargrupp för enskilda elever som har nått längre i sin kunskapsutveckling. Utmanargruppen leds av en speciallärare två gånger i veckan som återkopplar till elevernas lärare om hur det går. Lärare är delaktiga i att välja ut och följa upp elever i arbetet med utmanargruppen. Vidare framkommer att lärare i sin undervisning varierar nivån på uppgifterna så att alla elever blir utmanade och eleverna beskriver att det oftast finns extrauppgifter som är svårare. Rektorn uppger i intervju att det även finns systematik för att fånga upp de elever som behöver extra anpassningar där personalen utgår från kartläggningar, extra tester och observationer. Ett exempel på extra anpassningar kan vara att elever får ingå i ett mindre sammanhang och det finns även möjlighet till läxhjälp. Bilden stämmer överens med resultatet i Skolenkäten för vårterminen 2023 där det framgår att skolans lärare svarar över riksnittet för lärare avseende såväl i vilken grad elever som nått långt i sin kunskapsutveckling utmanas som i vilken grad elever med behov får stöd för att klara sin skolgång.

Undervisningen innehåller strategier för lärande och eleverna involveras i planering och utvärdering

Granskningen visar att undervisningen innehåller inslag där eleverna får reflektera. Eleverna uppger i intervju att lärarna oftast ställer öppna frågor där de får reflektera och beskriver hur lärare hjälper eleverna framåt genom att till exempel visa en liten del av ett svar där eleven får reflektera vidare. Lärarna betonar i intervju vikten av att eleverna får reflektera själva och inte ge omedelbara svar. Vidare framgår av granskningen att lärarna skapar förutsättningar för att eleverna ska få reflektera kring

strategier för sitt eget lärande. Lärare anpassar också undervisningen utifrån hur eleverna på bästa sätt lär sig och rektorn uppger i intervju att elevernas egna lärstrategier diskuteras vid utvecklingssamtal där eleverna sätter upp mål tillsammans med läraren.

Vidare framgår av granskningen att lärarna involverar eleverna i planeringen av undervisningen och att eleverna ges möjlighet att utvärdera undervisningsmoment och lektioner. I intervju ger lärarna flera exempel på hur eleverna får vara med och påverka undervisningen, bland annat har lärare ändrat upplägget på lektionerna till kortare genomgångar efter feedback från elever och att elever har fått välja högläsningsbok. Ett annat exempel lärare ger i intervju är hur elever involveras redan innan moment för att på förhand stämma av och diskutera utmaningar i syfte att motverka överraskningsmoment. Såväl lärarna som elevhälsan uppger även att eleverna löpande får påverka undervisningen på olika sätt genom att eleverna får utvärdera lektioner, teman och andra moment. Bilden av att eleverna får utvärdera undervisningen stöds även av genomförda lektionsobservationer där det vid ett par tillfällen observeras att eleverna får utvärdera lektionen. Ytterligare exempel är att eleverna får utvärdera undervisningen såväl i trivsel- och trygghetsenkäter som vid utvecklingssamtal.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det på skolan finns ett gemensamt arbete för att skapa och upprätthålla studiero som tillämpas av skolans lärare och där skolans elever involveras i arbetet. Skolan bedriver vidare även ett medvetet och systematiskt trygghetsarbete som föranleder ändamålsenliga åtgärder. Skolans trygghetsarbete bedrivs även utifrån gemensamma förhållningssätt som tillämpas av alla personal på skolan.

Skolan har ett gemensamt arbete för studiero som involverar skolans elever

Granskningen visar att det på skolan finns ett gemensamt arbete för att upprätthålla studiero som tillämpas av skolans lärare och involverar eleverna i arbetet. I intervju uppger elevhälsan att studiero är ett mål som skolan har arbetat systematiskt med utifrån resultat från huvudmannens brukarundersökningar där studiero identifierats som utvecklingsområde. Vidare framkommer i intervjuer att skolan gemensamt har arbetat fram förebyggande arbetssätt för studiero, exempelvis ska lärarna använda sig av bildstöd för att visa olika ljudnivåer men även tidnedräkning och i klassrummen ska eleverna kunna använda sig av hörselkåpor. Rektorn uppger i intervju att det finns ett gemensamt förhållningssätt kring studieron där struktur på undervisningen underlättar för eleverna och rektorn betonar vikten av förutsägbarhet för eleverna där de vet vad som ska göras, varför och hur länge. Vidare framkommer av granskningen att elevernas delaktighet är en viktig del i skolans förebyggande arbete med studiero. Lärare uppger att de har pratat mycket om hur eleverna vill ha det i klassrummet, band annat om ljudnivån. Såväl rektorn, lärarna och eleverna uppger i intervju att eleverna är med och tar fram och bestämmer gemensamma ordningsregler som revideras varje år där eleverna får vara med och påverka utformningen av reglerna i elevrådet.

Av granskningen framkommer vidare att lärare tar kollegialt stöd av varandra i arbetet med studiero för att finna ändamålsenliga åtgärder och för att skapa en lugn studiemiljö. Lärare uppger i intervju att de pratar om olika exempel på individbaserade åtgärder och analyserar dessa vid arbetslagsmöten. Rektorn uppger även att lärarna får handledning och stöd, i de fall de behöver det, av elevhälsan som bistår med stöd kring exempelvis elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer. Av genomförda lektionsobservationer framgår vid tillfället överlag en god studiero och att majoriteten av lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn studiemiljö. Dock framkommer det i elevintervju att det gemensamma arbetet med studiero får genomslag i olika grad i olika klasser och att det varierar i vilken grad den gemensamma strukturen med ovan nämnda verktyg ger effekt. Men eleverna uppger ändå att de kan arbeta med sina uppgifter på lektionerna och att lärarna säger till med god verkan i det fall en elev stör studieron. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att skolan fortsätter att systematiskt följa upp hur arbetet med studieron fungerar i olika klasser och utvärderar de insatser som görs för att nå fortsatt önskad effekt över tid.

Skolan bedriver ett medvetet och systematiskt trygghetsarbete

Granskningen visar att skolan bedriver ett medvetet trygghetsarbete som grundar sig i kartläggningar av elevers upplevda trygghet. Kartläggningen sker såväl genom trygghetsvandringar som genom huvudmannens brukarundersökning och trivsel- och

trygghetsenkäter två gånger om året. Elever uppger i intervju att deras trygghet kartläggs såväl vid utvecklingssamtal som vid elevråd. Vidare framkommer av granskningen att skolan har identifierat en viss otrygghet och arbetar med flera insatser för tryggheten på skolan. I huvudmannens brukarundersökning har mellan åren 2022 och 2023 andelen elever i årskurs 3 som upplever kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ökat med 30 procent. I intervju med rektorn, elevhälsa och lärare framkommer förklaringar till ökningen och de nämner bland annat hög personalomsättning i en enskild årskurs samt kränkningar på nätet och individrelaterade förklaringar. Dessa händelser har föranlett åtgärder där elevhälsoteam och kurator har involverats och fört samtal på såväl grupp- som individnivå. Elevhälsan uppger i intervju att det har gjorts ett gediget arbete kring frågan och i intervju uppger eleverna att de känner sig trygga på skolan. Även rektorn redogör för flera vidtagna åtgärder för att höja tryggheten på skolan och nämner att de exempelvis tillsatt positioner för rastvärdar, satt upp draperier vid duschar, personal i omklädningsrummen och mer personal vid fotbollsplanen.

Vidare framgår av granskningen att skolans trygghetsarbete bedrivs utifrån gemensamma förhållningssätt som tillämpas av alla personal på skolan och som inkluderar ett främjande arbete. I intervju uppger elevhälsan att det finns ett gemensamt förhållningssätt kring trygghetsfrågor som genomsyrar värdegrunden på skolan där personalen arbetar med fem värdegrundsord. Lärarna uppger i intervju att det finns flera gemensamma aktiviteter på skolan och nämner bland annat fadderverksamhet och hur de har arbetat med material relaterat till nätmobbning. Av skolans senaste kvalitetsrapport framgår att skolans personal även har genomgått utbildningar relaterat till mobbning och kränkningar samt att all personal har genomgått en utbildning i medling.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn jämför skillnader i omdömen för att säkerställa att det inte förekommer omotiverade avvikelser i bedömningar. Om rektorn identifierar avvikelser för rektorn en dialog med skolans lärare för att finna förklaringar till avvikelserna. Rektorn säkerställer vidare att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling. Dock ger rektorn endast till viss del lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen men initiativet till sambedömning ligger på lärarnas eget ansvar och genomförs i begränsad utsträckning.

Rektorn analyserar skillnader i omdömen

Granskningen visar att rektorn analyserar skillnader i omdömen. Rektorn tillsammans med specialpedagog och speciallärare jämför exempelvis omdömen och resultat på nationella prov samt jämför omdömen med resultat från flertalet kartläggningsmaterial av elevers kunskapsutveckling för att identifierat avvikelser och säkerställa att det inte förekommer omotiverade avvikelser i bedömningarna. Denna jämförelse omfattar omdömen i alla klasser, ämnen och lärare. Vidare framgår av granskningen att rektorn i det fall avvikelser har identifierats så har rektorn fört en dialog med lärare för att för att få förklaringar till avvikelserna.

Rektorn säkerställer till viss del att lärarna kvalitetssäkrar sina bedömningar

Granskningen visar att rektorn säkerställer att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling. Av dokumentationen framgår att lärarna vid lärarmöten tillsammans med elevhälsan utvecklar olika metoder och verktyg för att kvalitetssäkra bedömningar och omdömen. Såväl lärare som rektorn uppger i intervju att lärare använder sig av bedömningsstöden och flera verktyg som test av läsförståelsetest, läsinlärningskartläggning och diagnosmaterial avseende fonologisk medvetenhet i bedömningen av elevernas kunskaper. I dokumentationen framgår att skolans bedömningstillfällen har utvecklats så att eleverna ges möjlighet att komplettera muntligt eller via inspelning, för att alla ska ha möjlighet att visa sina kunskaper. Detta då bedömningsstödet inte räckte till för att få en rättvisande bild över elevernas kunskaper och därför kompletteras med tester för att fördjupa lärarnas kännedom om elevernas kunskaper.

Vidare framgår av granskningen att rektorn till viss del ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen dock ligger initiativet till sambedömning och samrättning på lärarnas eget ansvar och genomförs i begränsad utsträckning. I intervju med lärare framgår att lärarna tar hjälp av varandra främst inom arbetslaget när det gäller sambedömningar och att det då sker under planeringstiden. Lärarna beskriver även att det förekommer samrättning av nationella prov i årskurs 3, men att det varierar i vilken grad samrättning bedrivs på skolan. Samrättning av nationella prov är inte obligatoriskt utan upp till den enskilda läraren och vissa lärare samrättar medan andra inte gör det. Lärarna uppger att det inte är bestämt på skolan hur samrättning ska genomföras och att det borde finnas ett större gemensamt arbete kring samrättning på skolan. Rektorn bekräftar i intervju att det inte finns ett strukturerat arbete kring samrättning av nationella prov, undantaget samarbetet med samrättning mellan olika skolor inom huvudmannen. Rektorn uppger också att en del lärare vill rätta nationella prov själva och bekräftar att det inte finns någon obligatorisk samrättning med avidentifierade prov. Rektorn uppger att detta är ett utvecklingsarbete de behöver påbörja på skolan där det kan behöva beslutas om obligatorisk samrättning där lärare i alla årskurser involveras i samrättning för att öka likvärdighet i bedömningar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver säkerställa att en likvärdig bedömning ligger till grund för omdömen genom att organisera för lärares sambedömning.

Granskningen visar att det finns vissa förutsättningar för skolans lärare samverka kring bedömning och omdömen under lärarnas planeringstid. Sambedömning och samrättning sker dock inte på direktiv av rektorn utan på lärarnas egna initiativ och då i samverkan med kollegan inom arbetslaget.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn säkerställer att skolans lärare kvalitetssäkrar sin egen bedömning och sina omdömen genom att öka lärarnas möjligheter till sambedömning med andra lärare både inom skolan och med andra skolor. I detta ingår att lärare får tid och möjlighet att regelbundet och tillsammans med kollegor diskutera bedömningsfrågor. Sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Rektorn kan därför med fördel, likt även rektorn själv

har identifierat, skapa förutsättningar för att lärare i alla årskurser, 1-3, deltar i samrättning av nationella prov. Detta för att öka likvärdigheten i bedömning och möjliggöra bedömningssituationer för lärarna som inte bara infaller vart tredje år.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, utredare.

I den slutliga handläggningen har Henrik Ohlsson Westin, utredare (föredragande) och Måns Holmstedt, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 17 och 18 oktober 2023. Besöket genomfördes av Henrik Ohlsson Westin och Måns Holmstedt.

Bo skola är en grundskola med förskoleklass och årskurserna 1-3. Huvudman för skolan är Lidingö kommun. Vid tiden för granskningen går cirka 140 elever på skolan. Förskoleklass har inte ingått i granskningen.